

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten a 2020. november 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

VÉGZÉST:

A rágalmazás vétsége miatt I.r. vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.8315/2019/8. számú, 2020. január 9. napján meghozott ítéletét helybenhagyja.

Felhívja a magánvádlót, hogy hivatalos lelet készítésének terhe mellett 8 (nyolc) napon belül rőjon le 10.000 (tízezer) forint fellebbezési illetéket.

A végzéssel szemben további fellebbezésnek nincs helye

INDOKOLÁS

- [1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2019. április 26. napján kihirdetett 18.B.20.865/2018/36. számú ítéletében az I.r. és a II.r. vádlottakat bűnősnak mondta ki társtettesként elkövetett rágalmazás vétségében (Btk. 226.§ (1), (2) bekezdés b./ pont), ezért a vádlottakat 150-150 napi tétel pénzbűntetésre ítélte. A pénzbűntetés egy napi tételének összegét mindkét vádlott tekintetében 2.500-forintban állapította meg, és az így kiszabott 375.000-forint pénzbűntetés megfizetésére egységesen 15 hónap, havonta 25000-forint összegben teljesítendő részletfizetést engedélyezett. Az eljárás során felmerűlt bűnűgyi költségből az I.r. és II. r. vádlottakat egyetemlegesen kötelezte 3.300-forint állam felé, továbbá 10.000-forint a magánvádló részére történő megfizetésére.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I.r. és II.r. vádlottak védője jelentett be fellebbezést felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében.
- [3] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2020. január 9. napján kelt 20.Bf.8315/2019/8. számú ítéletével az első fokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottakat a folytatólagosan elkövetett rágalmazás vétsége (Btk.226.§ (1)(2) bekezdés b) pont) felmentette. Rendelkezett a bűnűgyi költség mikénti viseléséről is.
- [4] A másodfokú bíróság ítélete ellen a Be.615.§ (1)-(2) bekezdés b./ pontja alapján megnyílt másodfellebbezés jogával élve a magánvádló jelentett be fellebbezést a vádlottak bűnősségének megállapítása és büntetés kiszabása érdekében.
- [5] A magánvádló a Be. 779.§ (6) bekezdése értelmében, a jogi képviselője útján indokolt fellebbezésében az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységével és jogi álláspontjával egyetértve, a bűnősség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. A tanű2 vallomásával kapcsolatban kiemelte, hogy a lopott telefonokkal kereskedés a tárgyalás során többször elhangzott, a másodfokú bíróság azonban a tényállás kiegészítése során kiragadott kifejezéseket elfogadva „keresztűlhűzta"

az elsőfokú bíróság egyébként helyes mérlegelését, annak ellenére, hogy összességében, de egyenként is megtalálhatók olyan vallomás-részletek, amelyek a rágalmazás tényállását kimerítik. A csatolt okirati bizonyítékok alapján egyértelmű, hogy a vádlottak a Kft.-t (amely egyértelműen és kizárólag a magánvádló személyéhez kapcsolódik) huzamos időn keresztül a potenciális vevőknek írt valótlanosságokkal rágalmazták, lejáratták, és emellett a kijelentés mellett, hogy „lehet, hogy lopott telefonok is vannak”, ténszerű, erre vonatkozó állítást is közöltek. Ugyancsak valótlanok a tanúl-gyel szembeni etikátlan eljárásra vonatkozó facebook-on közzétett posztok, mert ezt maga tanúl is megcáfolta. A közzététel nagy nyilvánosság előtt, aljas indokból történt, amelynek célja a versenytárs lejáratása, bevételi forrásának elapasztása volt. Hangsúlyozta a magánvádló, hogy a sérelem nem csak a Kft.-t érte, hanem személy szerint őt is, mint magánembert, mert a nevét mindenki a Kft.-vel azonosítja, ezért az, hogy a feljelentést magánemberként tette, nem kifogásolható. Hivatkozott olyan kimutatásokra, amelyekből megállapítható, hogy a vádlottak cselekményével kapcsolatban a Kft.-t és így a magánvádlót is kár érte. A nagy nyilvánosság előtti elkövetés mellett álláspontja szerint az aljas indok, mint minősítő körülmény is megállapítható, mert a vádlottak célja a Kft. ellehetetlenítése volt, annak okán, hogy az üzleti társulást a magánvádló korábban elutasította.

[6] Indítványozta a vádlottak bűnösségének kimondását társtettesként elkövetett rágalmazás vétségében (Btk.226.§ (1)(2) bekezdés a) és b) pont) és velük szemben pénzbüntetés kiszabását. Enyhítőként kérte figyelembe venni a büntetlen előéletüket és a jelentős időmúlást, míg súlyosítóként látta értékelhetőnek a társtettesi elkövetést, a kitarító elkövetési módot, valamint a becsületsorbító kifejezések halmozódását.

[7] A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság az ügyben a fellebbezés elbírálására nyilvános ülést tűzött ki, melyet Magyarország Kormánya által a 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre, majd a 45/2020. (III.14.) számú Korm. rendelettel elrendelt rendkívüli ítélezési szünetre tekintettel elhalasztott.

Időközben a 2020. április 15. napjától hatályos 74/2020.(III.31.) Korm. rendelet 16. pontja - amely a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szól - 91. § (1) bekezdése értelmében a folyamatban lévő magánvádas eljárást a veszélyhelyzet idejére fel kellett függeszteni, majd a 282/2020. (VI.17.) Kormányrendelettel megszüntetett veszélyhelyzetet követően a 2020. LVIII. tv. 76. pont rendelkezéseinek szem előtt tartása mellett a büntetőeljárás folytatása mellett döntött, és az ügyben a Be. 621.§ (2) bekezdése értelmében nyilvános ülést tűzött ki.

[8] A harmadfokú nyilvános ülésen a magánvádló jogi képviselője a fellebbezés írásbeli indokolásában foglaltakkal egyezően szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy a vádlottak facebook bejegyzéseiben, üzeneteiben nyilvánosságra hozott valótlan tényállításai a magánvádló becsületét csorbították, túlmutatnak az Alaptörvényben biztosított véleménynyilvánítás szabadságán, és a magánvádló üzleti életére is negatív hatással voltak, hozzájárultak ahhoz, hogy a kft-t időközben értékesítette.

[9] A magánvádló csatlakozott jogi képviselőjéhez, egyben elmondta, hogy számára sértő volt, amikor a vádlottak róla és a vállalkozásáról állítottak, ez egy lejárató kampány volt annak ellenére, hogy ő minden esetben betartotta a jogszabályokat, lopott telefonokat nem értékesített és az ügyfeleivel szemben nem járt el etikátlanul egyetlen esetben sem. Megerősítette azt is, hogy a vádlottak magatartása hozzájárult ahhoz, hogy a cége jövedelmezősége jelentősen csökkent, majd értékesítette is a vállalkozást, az új tulajdonos

pedig azonnal megváltoztatta a kft. elnevezését. A magánvádló - és jogi képviselője is - a vádlottak bűnösségének megállapítását és pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

- [10] A vádlottak védője a harmadfokú nyilvános ülésen a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.
- [11] A magánvádló fellebbezése nem alapos.
- [12] A harmadfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a vádlottak büntetőjogi felelőssége tekintetében született ellentétes döntésre figyelemmel, a Be. 615.§ (1)-(2) bekezdés b./ pontja alapján a harmadfokú eljárás megnyílt, és a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 618.§ (1)-(3) bekezdésére figyelemmel teljes körben bírálta felül.
- [13] A harmadfokú bíróság a Be. 618.§ (1) bekezdés b/ pontja értelmében - tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen okból fellebbezett- elsődlegesen vizsgálta az első- és másodfokú eljárásra vonatkozó eljárási rendelkezések megtartását.
Megállapította, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság a büntetőeljárási szabályokat megtartotta.
Az első fokon eljáró bíróság a magánvádas eljárást az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban korábbi Be.) XXV. fejezetének megfelelően kezdte meg, majd a tárgyalás kitűzésére és a bizonyítási eljárás lefolytatására már az időközben hatályba lépett 2017. évi XC. tv. (továbbiakban Be.) alapján került sor.
A Be. 870.§ (1) bekezdése értelmében a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a Be. másként szabályozza, egyben a Be.868.§ (1) bekezdése az új büntetőeljárási törvény alkalmazását írja elő, az átmeneti rendelkezések között megjelölt kivételekkel, a hatálybalépéskor folyamatban lévő büntető ügyekben. Ilyen kivétel azonban a magánvádas eljárásra vonatkozóan az átmeneti rendelkezése között nem szerepel, így az első- és másodfokú bíróság törvényesen alkalmazta eljárása során a 2018. július 1-től hatályos Be. rendelkezéseit.
Az elsőfokú bíróság a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat - a külön eljárásra vonatkozó szabályok szem előtt tartása mellett - betartotta, az eljárásban résztvevő személyek törvényes jogaikat maradéktalanul gyakorolhatták, jogaikra és kötelezettségeire történő figyelmeztetésük a törvényi rendelkezéseknek megfelelően megtörtént.
A magánvádlót az elsőfokú bíróság tanukénti meghallgatta, majd miután a vádlottak a vallomástételt a Be. 185.§ (1) bekezdés a) pontjára történő kioktatásukat követően megtagadták, a Be. 430.§-ában szabályozott feltételek mellett a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondtak, az eljárás lefolytatása és befejezése törvényesen történt meg a vádlottak távollétében. Az eljárási szabályoknak megfelelően járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a védő 2018. november 23-i tárgyaláson tett, a magánvádlóval szemben előterjesztendő viszonyvád bejelentésére a vádlottakat - a kézbesítési megbízott útján - felhívta nyilatkozattételre, és egyben tájékoztatta őket arról, hogy ebben az esetben magánvádlóként a személyes jelenlétük az eljárásban kötelező. A vádlottak a viszonyvád lehetőségével nem éltek, így az eljárás során a személyes megjelenésük nem vált szükségessé.
Az elsőfokú bíróság az ügyben releváns okirati bizonyítékokat is beszerezte, ismertette, továbbá a tanúbizonyítás során a szembesítéseket a szükséges körben lefolytatta
- [14] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.599.§ (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen, a Be. 590.§ (1) bekezdése értelmében teljeskörűen bírálta felül, melynek

eredményeként az első fokú ítélet hiányos és iratellenes megállapításait a 2017. november 30-án szóban elhangzott kijelentések tekintetében az iratok tartalma alapján kiegészítette, majd ennek eredményeként a Be.593.§ (1) bekezdés b./ pontja értelmében részben eltérő tényállás megállapítása mellett a vádlottakat az ellenük -helyesen - folytatólagosan elkövetett rágalmozás vétsége [Btk. 226.§ (1)-(2) bekezdés b./ pont] miatt emelt vád alól felmentette.

- [15] A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ténybeli és jogi következtetéseit alapjaiban osztotta.
- [16] A másodfokú bíróság a felülbírálat során helytállóan észlelte, hogy a magánvádló feljelentésében egyrészt a 2017. november 30. napján a facebook közösségi oldalon az I.r. vádlott által nyilvánosan közzétett, a Kft.-re vonatkozó bejegyzéseit, a II.r. vádlott és az I.r. vádlott ehhez kapcsolódó további nyilvános hozzászólásait, és a II.r. vádlott által több személynek elküldött, a Kft. a vásárlókkal szemben tanúsított eljárását kifogásoló üzeneteit tette vád tárgyává, valamint azt, hogy ugyanezen a napon a vádlottak alkalmazottjuknak, a tanú2-nek és a szintén jelenlévő tanú1-nek róla azt állították, hogy lopott telefonokat is értékesít üzletében, azonban ez utóbbi részselekmény elkövetésének helyét az ítéleti tényállásban nem rögzítette. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azonban egyértelműen megállapítható volt, hogy a tanú2 és a tanú1 jelenlétében, a kifogásolt kijelentésre a Kft1. irodájában került sor 4. szám alatt.
- [17] E szóban tett kijelentések tekintetében az elsőfokú bíróság bár rögzítette, hogy kizárólag a tanú2 és a tanú1 tanúk vallomása áll bizonyítékként rendelkezésre, e tanúk vallomását azonban nem irathúen értékelve állapította meg az ítéleti tényállásban, hogy az I.r. és II.r. vádlottak a munkahelyükön e tanúk jelenlétében azt állították, hogy magánvádló cége lopott telefonokkal kereskedik.
- [18] A másodfokú bíróság ezért a tanúknak a tárgyalás során tett és a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített vallomását pontosan idézve az ítéleti tényállást ennek megfelelően helyesbítette. A másodfokú ítélet indokolásának [10] bekezdése annyi pontosítást igényel, hogy nyilvánvalóan nem a magánvádló, hanem az I.r. vádlott tette azt a kijelentést a tanú2 és a II.r. vádlott jelenlétében, hogy" milyen ez a társaság, lehet, hogy még lopott telefonok is vannak".
- [19] A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróságnak a tényállás kiegészítése körében tett észrevételeivel egyetértett, és egyéb tekintetben az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást megalapozottnak, a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban állónak ítélte, így a harmadfokú bíróság a határozatát a Be. 619.§ (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítéletének alapjául szolgáló tényállásra alapította.
- [20] Az irányadó tényállás alapulvételel a másodfokú bíróság indokoltan jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg.
- [21] Indokolási kötelezettségét teljesítve a másodfokú bíróság igen alaposan, az állandó bírói gyakorlat bemutatása mellett fejtette ki álláspontját. Okfejtése hibátlan, következtetéseivel a harmadfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.
- [22] A Btk. 226.§ (1) bekezdésének törvényi tényállási elemeit vizsgálva, a másodfokú bíróság pontosan mutatta be, hogy a jogalkalmazó feladata elsősorban a cselekmény tényállászerűségének vizsgálata, majd a tényállási elemek fennállása esetén a jogellenesség

- körében indokolt annak vizsgálata, hogy megállapítható-e a cselekmény jogellenességét kizáró olyan körülmény, amely büntethetőségi akadályt képez.
- [23] Ezt a logikai láncot követve a másodfokú bíróság helyesen világított rá, hogy a tényállásszerűség követelménye alapján az első eldöntendő kérdés az, hogy az elkövető magatartása tényállítás, híresztelés, avagy erre utaló kifejezés használata. A tényállítás és az értékítélet közötti elhatárolás tekintetében pontosan mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy a tényállítás egyedileg meghatározott, az objektív valósága szempontjából vizsgálható esemény, történés, míg az értékítélet olyan egyszerűsített kifejezési mód, amely éppen a konkrétságra vissza nem vezethető leegyszerűsítés folytán büntetőjogi védelmet (kivéve, ha gyalázkodó jellegű) nem élvez.
- [24] Indokoltan hangsúlyozta a másodfokú bíróság azt is, hogy bűncselekmény megvalósulása szempontjából az állított (híresztelt) tény becsület csorbítására alkalmasságának megállapításánál objektív, a társadalomban kialakult általános megítélés az irányadó, nem a sértett egyéni megítélése. A valótlan tény állítása ellenben, amennyiben becsület csorbítására nem alkalmas, bűncselekményt nem valósít meg.
- [25] A fenti szempontok szem előtt tartásával a másodfokú bíróság körültekintően vizsgálta a feljelentésben kifogásolt és az okirati bizonyítékokkal is alátámasztott facebook bejegyzéseket, és pontosan megjelölte, hogy azok közül, melyek értékítéletek, de gyalázkodó jelleg hiányában nem alkalmasak a becsület csorbítására, és melyek tényállítások, amelyek tartalmában nem feltétlenül felelnek meg a valóságnak, azonban becsületcsorbításra alkalmasság hiányában nem valósítanak meg bűncselekményt.
- [26] A Kft1. irodájában szóban elhangzott és a másodfokú bíróság által pontosított tényállásrész tekintetében - az I.r. vádlott kijelentése, hogy" lehet, hogy lopott telefonok is vannak", illetve a II.r. vádlottnak az a közlése, hogy a magánvádló cége által forgalmazott telefonok „lopott telefonok is lehetnek” „nem európai piacra készültek, biztosan azért, mert lopottak” - egyetértett a harmadfokú bíróság azzal, hogy tényállításként nem értékelhetők, csupán feltételezést, vélekedést fogalmaznak meg, illetve egy következtetést arra nézve, hogy összefüggés lehet a telefonok származási helye és eredete között. Itt kell hangsúlyozni, hogy verbális bűncselekmény esetén a közlés annak kimondásával (leírásával) rögzül, annak továbbgondolása, a „tényből tényre vont következtetés” nem fogadható el. Így helyesen a tanúk vallomásából feltárható feltételezés, semmiképpen sem azonosítható azzal az első fokú ítéletben tényállításként megjelölt (első fokú ítélet 3. oldal 4. bekezdés utolsó mondata) kijelentéssel, hogy „a magánvádló cége lopott telefonokkal kereskedik” Ez utóbbi kijelentés ugyanis kimerítené a rágalmazás törvényi tényállását, azonban ilyen tartalmú, bűncselekmény elkövetésére vonatkozó tényállítást a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján sem az I.r. sem pedig a II.r. vádlott nem fogalmazott meg.
- [27] Mindezekből a másodfokú bíróság helyes jogkövetkeztetéssel állapította meg, hogy a rágalmazás vétségének törvényi tényállási elemei a történeti tényállásban leírt kijelentések tekintetében maradéktalanul nem állapíthatók meg, így a vádlottak bűnösségére vont elsőbírói következtetés nem helytálló.
- [28] A törvényi tényállási elemek vizsgálata során a másodfokú bíróság utalt arra is, hogy a magánvádló feljelentésében sérelmezett kijelentések nem a természetes személy a magánvádlóra, hanem az általa képviselt jogi személyre vonatkoztak, ezért ő mint természetes személy a kijelentéseknek, tényállításoknak nem passzív alanya, így a rágalmazás vétségének az a törvényi tényállási eleme, hogy „valakiről” történik a becsületcsorbítására alkalmas tényállítás, hiányzik.
- [29] A harmadfokú bíróság ezt az okfejtést azonban nem osztotta. Egyrészt a korábbiakban már hivatkozott magánvádlói előadás alapján, de a bizonyítási eljárás során is egyértelművé vált, hogy a Kft. - az elkövetés idején - a magánvádló által működtetett vállalkozás volt,

melyről az eljárás során meghallgatott tanúk is egybehangzóan nyilatkoztak, a kft-t egyértelműen a magánvádló személyéhez kötötték. A sértett személye ilyen módon beazonosíthatóan a magánvádló, akinek a vádlottak cselekménye a jogát, jogos érdekét közvetlenül sértette, veszélyeztette, és egyben jogosult volt a magánindítványt saját nevében előterjeszteni.

- [30] A harmadfokú bíróság a fentiekben kifejtettek szerint a másodfokú bíróság álláspontjával egyetértve, a vádlottak felmentését a Btk. 226.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól, bűncselekmény hiánya okán törvényesnek és megalapozottnak ítélte.
- [31] A másodfokú bíróság indokoltan pontosította a felmentéssel érintett bűncselekmény jogi minősítését, ugyanis a folytatólagosság megállapításának törvényi előfeltételei a Btk. 6.§ (2) bekezdése értelmében fennállnak.
- [32] Az elsőfokú bíróság azonban helyes indokok mentén fejtette ki, hogy a feljelentésben leírt cselekményekkel kapcsolatban az aljas indokból, illetve célból történő elkövetés miatt nem állapítható meg, továbbá a becsatolt pénzforgalmi kimutatások (elsőfokú ítélet 8. oldal 6. bekezdés) a Kft. forgalma és bevételének jelentős csökkenését nem igazolják.
- [33] A másodfellebbezéssel érintett ítélet bünyügyi költségre vonatkozó rendelkezése is törvényes, ezért a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be.621.§ (2) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a Be. 623.§-a alapján helybenhagyta.
- [34] A magánvádlót terhelő illeték-fizetési kötelezettség az 1990.évi XCIII.tv. (Itv.) 52.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2020. november 6.

. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

Barabásné dr. Birinyi Andrea sk.
előadó bíró

dr. Raczky Katalin sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.8315/2019/8. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.86/2020/7. számú végzése folytán 2020. november 6. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2020. november 6.

. Magócsi István sk.
a tanács elnöke